

СЛАВЕЈ АД - СКОПЈЕ

**Финансиски извештаи за
Годината што завршува на
31 декември 2021 и
Извештај на независниот ревизор**

СОДРЖИНА:

	Страна
Извештај на независниот ревизор	2-3
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за финансиската состојба	5
Извештај за промените во главнина	6
Извештај за паричните текови	7
Белешки кон финансиските извештаи	8 - 26

Додаток 1 -Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021

Додаток 2 -Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО РАКОВОДСТВОТО И СОПСТВЕНИЦИТЕ НА СЛАВЕЈ АД - СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 4-26) на Славеј АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од извештај на финансиската состојба на ден 31 декември 2021 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените во главнината и извештајот за парични текови за годината што тогаш завршува и прегледот на значајни сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се прифатени во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со ревизорските стандарди кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СЛАВЕЈ АД - СКОПЈЕ на ден 31 декември 2021 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствените стандарди кои се прифатени во Република Северна Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И СОПСТВЕНИЦИТЕ НА СЛАВЕЈ АД - СКОПЈЕ (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување на годишниот извештај (додаток 2 кон финансиските извештаи) и годишната сметка (додаток 1 кон финансиските извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на 1 март 2022 година. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

МСФИ Ревизија 2012 ДОО, Скопје

Жарко Михајловски
Управител

Скопје
17 мај 2022 година

Жарко Михајловски
Овластен ревизор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА
Година што завршува на 31 декември 2021
(Изразено во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Приходи			
Приходи од продажба	5	185.578	177.726
Останати приходи	6	<u>1.810</u>	<u>817</u>
		<u>187.388</u>	<u>178.543</u>
Трошоци			
Набавна вредност на продадени трговски стоки	-	(69.970)	(75.604)
Промена на залиха на готови производи и производство во тек	-	(1.370)	(283)
Потрошени материјали и енергија	7	(51.235)	(44.210)
Трошоци за вработените	8	(33.994)	(35.233)
Амортизација	12	(3.597)	(3.370)
Останати оперативни трошоци	9	<u>(19.209)</u>	<u>(16.870)</u>
		<u>(179.375)</u>	<u>(175.570)</u>
Оперативна добивка		<u>8.013</u>	<u>2.973</u>
Финансиски приходи	10	70	1
Финансиски расходи	10	<u>(55)</u>	<u>(14)</u>
Нето приходи (расходи) од финансирање		<u>15</u>	<u>(13)</u>
Добивка пред оданочување		<u>8.028</u>	<u>2.960</u>
Данок на добивка	11	<u>(914)</u>	<u>(273)</u>
Нето добивка за годината		7.114	2.687
Останата сеопфатна добивка		<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупна сеопфатна добивка за годината		<u>7.114</u>	<u>2.687</u>
Основна заработувачка по акција (во денари)		<u>347,29</u>	<u>131,19</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
 На 31 декември 2021
 (Изразено во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	12	386	561
Недвижности, постројки и опрема	12	35.857	36.421
Финансиски средства расположливи за продажба	13	29	34
Вкупно нетековни средства		36.272	37.016
Тековни средства			
Залихи	14	68.520	75.358
Побарувања од купувачи	15	66.666	39.948
Останати тековни средства и АВР	16	2.881	1.964
Пари и парични еквиваленти	17	12.103	14.839
Вкупно тековни средства		150.170	132.109
ВКУПНО СРЕДСТВА		186.442	169.125
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
ГЛАВНИНА			
Уплатен капитал	18	63.845	63.845
Резерви		35.012	35.012
Акумулирана добивка		44.449	38.835
Вкупно главнина		143.306	137.692
Долгорочни обврски			
Долгорочни обврски за финансиски лизинг	19	1.199	-
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	20	38.735	28.461
Останати тековни обврски и ПВР	21	2.862	2.972
Краткорочни обврски за финансиски лизинг	21	340	-
Вкупно тековни обврски		41.937	31.433
Вкупно обврски		43.136	31.433
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		186.442	169.125

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи се прифатени и одобрени од страна на раководството на Друштвото и поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија на 1 март 2022 година.

Одобрено од,

Горан Чалоски
 Претседател на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2021
(Изразено во илјади денари)

	Акционерски капитал	Законски резерви	Ревалоризациони резерви	Акумулир. добивка	Добивка за тековна година	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2020	63.845	23.560	11.452	29.884	6.264	135.005
Распределба на вкупната сеопфатна добивка од 2019 година	-	-	-	6.264	(6.264)	-
Распределено за резерви за инвестиции	-	-	-	-	-	-
Распределено за дивиденда	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка за 2020 година	-	-	-	-	2.687	2.687
Состојба на 31 декември 2020	<u>63.845</u>	<u>23.560</u>	<u>11.452</u>	<u>36.148</u>	<u>2.687</u>	<u>137.692</u>
Распределба на вкупната сеопфатна добивка од 2020 година	-	-	-	2.687	(2.687)	-
Распределено за резерви за инвестиции	-	-	-	-	-	-
Распределено за дивиденда	-	-	-	(1.500)	-	(1.500)
Вкупна сеопфатна добивка за 2021 година	-	-	-	-	7.114	7.114
Состојба на 31 декември 2021	<u>63.845</u>	<u>23.560</u>	<u>11.452</u>	<u>37.335</u>	<u>7.114</u>	<u>143.306</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2021
(Изразено во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Оперативни активности			
Добивка пред оданочување		8.028	2.960
<i>Усогласувања за:</i>			
Амортизација		3.597	3.370
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачите		-	-
Директен отпис на побарувања		8	50
Капитална добивка од продажба на НПО		(439)	-
Приходи од одобренија		-	-
Вредносно усогласување на материјални средства-залихи		137	255
Приходи од камати		(68)	(1)
Расходи за камати		44	6
		<u>11.307</u>	<u>6.640</u>
Намалување/(Зголемување) на побарувања од купувачи и останати тековни средства		(27.642)	6.015
Зголемување/(намалување) на обврски спрема добавувачи и останати тековни обврски		9.756	(12.581)
(Зголемување)/намалување на залихи		6.700	1.191
Платен данок на добивка		(506)	-
Платени камати		(44)	(6)
Наплатени камати		68	1
Нето пари од оперативни активности		<u>(361)</u>	<u>1.260</u>
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		(2.858)	(763)
Приливи од продажба на опрема		439	-
Приливи / (одливи) од финансиски средства расположливи за продажба		-	-
Приливи / (одливи) за дадени краткорочни заеми, нето		-	-
		5	-
Нето пари користени за инвестициони активности		<u>(2.414)</u>	<u>(763)</u>
Финансиски активности			
Приливи од / (отплата на) кредити, нето		1.539	-
Исплатени дивиденди		(1.500)	-
Нето пари од / (користени за) финансиски активности		<u>39</u>	<u>-</u>
Нето зголемување на пари и парични еквиваленти		(2.736)	497
Пари и парични еквиваленти на 1 јануари	17	<u>14.839</u>	<u>14.342</u>
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	17	<u>12.103</u>	<u>14.839</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ

Друштвото за оротика и протетика Славеј АД Скопје е заведено во трговскиот регистар при Централниот регистар на Република Македонија со регистарска влошка бр.4-02001186-000-01 при Основниот суд Скопје со единствен матичен број ЕМБС 04060326.

Седиштето на Славеј АД е на улица Васил Ѓорѓов бр.45 Скопје-Центар.

До периодот на известување нема промени во регистарската влошка во Трговскиот регистар.

- Приоритетна дејност на Славеј АД е 32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти. Центарот за оротика и протетика е регистриран за вршење на дејности од внатрешниот промет:

-32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти;

-46.46 - Трговија на големо со фармацевски производи;

-47.74 - Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала во специјализирани продавници.

Во рамките на Славеј АД регистрирани се следните подружници:

- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Центар и Капиштец
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Тетово
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Гостивар
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Охрид
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Битола
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Прилеп
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Струмица
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Куманово
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Шип
- Центар за оротика и протетика Славеј ад.Скопје - Подружница Кочани

Славеј АД Скопје во 2021 година има 55 вработени.

Структурата на капиталот во Славеј АД Скопје е 100% обични акции.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи, во сите материјални износи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18 и 195/18) и Правилникот за водење сметководство (Издадени во Службен весник на РМ бр. 159/2009 и 164/2010), кадешто беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32, кои беа издадени. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи го и МСФИ1), беа првично објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани.

Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник на Република Македонија.

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Признавање на приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходот од продажба на производи и стоки се признава кога ќе бидат исполнети сите од следните услови:

- Друштвото му ги пренело на купувачот значајните ризици и награди од сопственоста над производите;
- Друштвото не задржува ниту континуирана менаџерска инволвираност до степенот кој вообичаено се поврзува со сопственоста, ниту пак ефективна контрола над продадените производи;
- Износот на приходот може веродостојно да се измери;
- Веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото; и
- Трошоците кои се направени или треба да бидат направени во врска со трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Приходите од наемнини се признаваат во добивката и загубата за периодот со примена на пропорционалната метода во времетраењето на закупот.

3.2 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата.

Нето позитивните или негативните курсни разлики се вклучени во добивката или загубата во периодот кога настанале.

Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на крајот на периодот на известување.

3.3 Трошоци за позајмување

Сите трошоци настанати во врска со обврските по примените краткорочни кредити се прикажани како трошок во периодот во кој се настанати.

3.4 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно, утврдено од страна на даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени даночно непризнаени расходи, односно даночни ослободувања, согласно законските одредби.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка за фискалната 2020 година, Друштвото го извршува согласно измените во Законот за данокот на добивка, односно 10% на остварената добивка, вклучувајќи го и даночниот ефект на приходи и трошоци кои се неоданочиви или неодбитни при утврдувањето на оданочивата добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се признава на разликата помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочивата добивка и се евидентира со примена на методот на обврска.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики и одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во кој има веројатност дека ќе постои добивка која што ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или во кој средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночни стапки (и закони за даноци) коишто важат на крајот на периодот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Оданочување (продолжение)

Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат во износ намален за данокот на додадена вредност, освен:

- кога данокот при набавка на средството или услугата не може да се врати од даночните власти, во кој случај се признава како дел од набавната вредност на средството или дел од трошокот; и
- за побарувањата и обврските кои се прикажани со вклучен износ на данок на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се побарува, односно се должи на даночните власти е вклучен како дел од побарувањата, односно обврските на крајот на периодот на известување.

3.5 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите и опремата се признаваат според набавната вредност. Набавната вредност е составена од набавната цена, вклучувајќи ги и увозните давачки и даноците при купување кои не се рефундираат, како и сите други трошоци кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба за неговата наменета употреба.

Сметководствената вредност на недвижностите и опремата се разгледува за загуби поради оштетување кога ќе дојде до измени во настаните или околностите кои навестуваат дека сметководствената вредност не може да се надомести. Доколку постојат било какви навестувања дека средствата се оштетени и доколку проценетата надоместувачка вредност на средството е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

Амортизацијата се пресметува според пропорционалниот метод, со цел набавната вредност на опремата да се амортизира во текот на проценетиот век на употреба. Амортизација не се пресметува на инвестициите во тек. Изградените средства се амортизираат со почетокот на периодот во кој тие почнале да се користат. Во продолжение се дадени годишните стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки од недвижностите, постројките и опремата:

Средства	Стапки
Градежни објекти	2,5%-10%
Постројки и опрема	5-10%
Мебел и деловен инвентар	20%
Компјутери	25%
Транспортни средства	25%

Одредувањето на корисниот век на траење на недвижностите, постројките и опремата се заснова на претходно искуство со слични средства, како и на антиципираниот технички развој и промените на кои влијаат голем број економски или индустриски фактори. Адекватноста на одреден корисен век на траење се преиспитува на годишно ниво или кога постои индикација дека дошло до значајни промени на факторите кои претставувале основа за одредување на корисниот век на траење.

Методот на амортизација, корисниот век и резидуалната вредност се проценуваат на крајот на секој период на известување и кога е тоа потребно, се прави нивна корекција.

3.6 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од компјутерски софтвер и лиценци кои се капитализирани врз основа на трошоците настанати при набавката и ставањето во употреба.

Набавната вредност се амортизира во текот на проценетиот корисен век на средството со годишна стапка на амортизација од 25%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021**3 ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)****3.7 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба**

Вложувањата расположливи за продажба се оние вложувања во долгорочни хартии од вредност кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства. Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на паричните средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективна вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на извештајот за финансиската состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар истите се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација). Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин оттуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3.8 Залихи

Залихите се искажуваат по пониската од набавната или нето реализациона вредност. Нето реализациона вредност е проценета продажна цена намалена за проценетите трошоци на довршување на производството и проценетите трошоци за продажба.

Трошоците за набавените стоки се евидентираат според методот на просечни цени.

3.9 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на метод на ефективна стапка, намалени за загуба поради оштетување. Приходите од камати се признаваат со примена на методот на ефективна каматна стапка, освен во случај на краткорочни побарувања, кај кои што признавањето на приходите е нематеријално.

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата од купувачите секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањата не можат да се наплатат. Исправката на вредност се евидентира на индивидуална основа, според проценката на Раководството на Друштвото за наплатливиот износ на секое побарување, кое е поединечно оценето како безвредното.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021**3 ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)****3.10 Пари и парични еквиваленти**

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложени на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

3.11 Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачите и другите обврски се прикажуваат според објективната вредност, при што по иницијалното признавање обврските последователно се водат по амортизирана набавна вредност.

Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

3.12 Обврски по кредити

Долгорочните обврски по кредити почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција. Кредитите и позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределување на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска или, онаму каде што е применливо, пократок период.

3.13 Користи за вработените

Друштвото учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија. Во Друштвото не постојат дополнителни обврски во однос на пензиските планови.

Друштвото исто така исплаќа двократен износ од просечно исплатената нето плата во Република Северна Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Друштвото нема резервирано средства за ваквите отпремнини бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи. Друштвото нема резервирано средства за отпремнини за технолошки вишок бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРЕТПОСТАВКИ И КЛУЧНИ ИЗВОРИ НА НЕСИГУРНОСТ ВО ПРОЦЕНКИТЕ

Во примената на сметководствените политики на Друштвото, раководството треба да донесе одредени пресуди, проценки и претпоставки за сметководствената вредност на средствата и обврските кои не се лесно воочливи од другите извори. Проценките и придружните претпоставки се базирани на претходни искуства и други фактори кои се смета дека се релевантни. Реалните резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на датумот на извештајот за финансиската состојба, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни корекции на сметководствената вредност на средствата и обврските во текот на наредната финансиска година.

4.1 Исправка на вредноста на побарувањата

Пресметката на исправка на вредноста на спорните побарувања се заснова на проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат договорните обврски. Проценката се заснова на анализи на старосната структура на побарувањата, историските отписи, бонитетот на клиентите како и промените во условите за продажба, идентификувани по утврдувањето на соодветноста на исправката на вредноста на сомнителните побарувања. Ова ги вклучува и претпоставките за идното однесување на клиентите и резултирачките идни наплати. Раководството верува дека дополнителна исправка на вредноста, освен за резервирањата кои се веќе прикажани во финансиските извештаи, не е потребна.

4.2 Корисен век на средствата

Раководството на Друштвото го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошки развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

4.3 Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти за кои нема активен пазар, е одредена со примена на соодветни методи на вреднување. Друштвото го применува сопственото професионално расудување во изборот на соодветните методи и претпоставки.

Политика на Друштвото е да ги обелодени информациите за објективната вредност на тие компоненти од средствата и обврските за кои постојат котирани цени и за тие за кои објективната вредност може да биде материјално различна од евидентираната вредност. Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски, со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова објективната вредност не може соодветно и веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Раководството ја проценува целосната изложеност на ризици, и во случаи кога проценките за објективната вредност на средствата не се реализираат, се признава резервација. Мислење на Раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021
5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Приходи од продажба на готови производи и трговски стоки на домашен пазар	185.206	177.366
Приходи од наемнини	372	360
	<u>185.578</u>	<u>177.726</u>

6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Приходи од надомест на штета	-	37
Приходи од вредносно усогласување	29	11
Вишоци	-	-
Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	439	-
Приходи од рефундација за плата и други надоместоци	762	768
Приходи од финансиска поддршка	580	-
Останати приходи	-	1
	<u>1.810</u>	<u>817</u>

7. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИЈА

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Потрошени материјали	48.426	42.200
Останати материјали	22	12
Електрична енергија	1.126	626
Топлинска енергија	685	645
Потрошено гориво за возила	379	255
Потрошени резервни делови	29	11
Потрошена амбалажа	293	247
Отпис на ситен инвентар	275	214
	<u>51.235</u>	<u>44.210</u>

8. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Нето плата	20.259	21.423
Даноци и придонеси од плата	10.195	10.769
Регрес за годишен одмор	1.773	852
Дневници за службено патување, ноќевање и патни трошоци	641	370
Останати трошоци за вработените	1.126	1.819
	<u>33.994</u>	<u>35.233</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Транспортни услуги	148	35
Комуникациски услуги	770	764
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	1.919	1.695
Трошоци за одржување	3.257	2.624
Закупнини	3.397	3.167
Комунални трошоци	201	166
Вредносно усогласување на материјални средства-залихи	137	255
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачите	-	-
Директен отпис на побарувања	8	50
Репрезентација	658	622
Спонзорства и донации	464	159
Реклама	622	398
Премии за осигурување	527	549
Банкарски провизии	553	525
Интелектуални услуги	5.000	4.878
Останати трошоци	1.548	983
	<u>19.209</u>	<u>16.870</u>

10. РАСХОДИ ЗА КАМАТИ, НЕТО

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември	
	2021	2020
Расходи за камати	(44)	(1)
Негативни курсни разлики	(6)	(13)
Останати финансиски расходи	(5)	-
Приходи од камати	68	1
Позитивни курсни разлики	2	-
	<u>15</u>	<u>(13)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

11. ДАНОК НА ДОБИВКА

	Во илјади денари	
	За годината што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Добивка пред оданочување	8.029	2.960
Усогласување на расходи и приходи кои се неодбитни во определување на оданочивата добивка	1.113	1.138
Даночна основа по усогласување	9.142	4.098
Намалување на даночна основа	-	(1.367)
Даночна основа по намалување	9.142	2.731
Данок на добивка по стапка од 10%	914	(273)
Ефективна стапка за данок на добивка	11,39%	9,23%

Согласно измените на данокот на добивка кои се применуваат за фискалната 2009 година, остварената добивка, по оданочувањето на извесни трошоци кои не се даночно признати, не се оданочуваше во целост доколку истата не е наменета за исплата на дивиденди и други распределби од добивката, без оглед на тоа дали се во паричен или непаричен облик, кои се оданочуваат во моментот на нивната исплата.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка за фискалната 2021 година и 2020 година, Друштвото го извршува согласно измените во Законот за данокот на добивка, односно 10% на остварената добивка, вклучувајќи го и даночниот ефект на приходи и трошоци кои се неоданочиви или неодбитни при утврдувањето на оданочивата добивка, како и намалување на даночната основица за дивиденди оданочени кај исплатувачот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

12. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Вложувања во туѓи	Вкупно	Нематеријални средства
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2020	6.397	62.474	37.371	2.148	108.390	927
Набавки	-	-	72	-	72	691
Продажби	-	-	-	-	-	-
Пренос	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	6.397	62.474	37.443	2.148	108.462	1.618
Состојба на 1 јануари 2021	6.397	62.474	37.443	2.148	108.462	1.618
Набавки	-	105	2.741	12	2.858	-
Продажби	-	-	(5.080)	-	(5.080)	-
Пренос	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021	6.397	62.579	35.104	2.160	106.240	1.618
Исправка на вредноста						
Состојба на 1 јануари 2020	-	34.438	32.750	1.614	68.802	926
Амортизација за годината	-	1.851	1.316	72	3.239	131
Продажби	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	-	36.289	34.066	1.686	72.041	1.057
Состојба на 1 јануари 2021	-	36.289	34.066	1.686	72.041	1.057
Амортизација за годината	-	1.850	1.500	72	3.422	175
Продажби	-	-	(5.080)	-	(5.080)	-
Состојба на 31 декември 2021	-	38.139	30.486	1.758	70.383	1.232
Нето сметководствена вредност на:						
31 декември 2021	6.397	24.440	4.618	402	35.857	386
31 декември 2020	6.397	26.185	3.377	462	36.421	561

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021
13. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Акции во Централна кооперативна банка АД, Скопје	29	34
Вкупно финансиски средства расположливи за продажба	<u>29</u>	<u>34</u>

14. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Суровини и материјали	27.604	27.468
Резервни делови и ситен инвентар	877	937
Недовршено производство	688	1.860
Готови производи	2.718	2.916
Трговски стоки	36.633	42.177
	<u>68.520</u>	<u>75.358</u>

15. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Побарувања од купувачи во земјата	72.340	45.622
Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи	(5.674)	(5.674)
	<u>66.666</u>	<u>39.948</u>

Следната табела го прикажува движењето на исправката на вредноста:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
На 1 јануари	(5.674)	(5.674)
Вредносно усогласување на побарувањата за годината (Белешка 9)	-	-
Отпис на побарувања, за кои е извршена исправка	-	-
	<u>(5.674)</u>	<u>(5.674)</u>

16. ОСТАНАТИ ТЕККОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Побарување за дадени аванси	2.363	1.686
Побарувања за повеќе платен ДДВ	64	14
АВР	454	264
	<u>2.881</u>	<u>1.964</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

17. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Пари во банки во денари	12.085	14.565
Пари во благајна во денари	18	50
Пари во банки во девизи	-	224
	<u>12.103</u>	<u>14.839</u>

18. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Акции по родови и сопственост

Акциите по родови и сопственост на 31.12.2021 и на 31.12.2020 година

Родови на акции	Во сопственост на	Состојба	
		31.12.2021	%
Обични акции	Физички лица	20.485	100%
	Правни лица	-	-
	Откупени сопствени акции	-	-
	Вкупно	20.485	100%

Родови на акции	Во сопственост на	Состојба	
		31.12.2020	%
Обични акции	Физички лица	20.485	100%
	Правни лица	-	-
	Откупени сопствени акции	-	-
	Вкупно	20.485	100%

Друштвото во Трговскиот регистар има запишано основна главнина во износ од 63.845.326 денари распределени во 20.485 обични акции. Обичните акции се со номинална вредност од 50 EUR, согласно Акционерската книга и Извештајот за имател со состојба на 31 декември 2021 од Централен Депозитар за Хартии од Вредност на Република Северна Македонија.

Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на Собранието на акционери за еквивалент од 1 акција.

Законски резерви

Друштвото издвојува задолжителна општа резерва која се формира по пат на зафаќање од добивката. Оваа резерва се пресметува и издвојува како процент утврден со Законот за трговските друштва или Статутот на Друштвото кој не може да биде помал од 5 % од добивката, се додека резервите на Друштвото не достигнат износ кој е еднаков на една десеттина од основната главнина. Додека не се постигне пропишаниот минимум, задолжителната општа резерва може да се користи само за надоместување на загубата.

Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, задолжителната општа резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на надлежниот орган на Друштвото, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговските друштва или Статутот на Друштвото.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

19. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Обврски за финансиски лизинг кон Евролиз Ауто ДООЕЛ, Скопје	1.350	-
Камата за финансиски лизинг	189	-
Тековен дел на обврски за финансиски лизинг	(340)	-
	<u>1.199</u>	<u>-</u>

20. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Обврски кон добавувачи од земјата	24.426	21.398
Обврски кон добавувачи од странство	14.309	7.063
	<u>38.735</u>	<u>28.461</u>

21. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Краткорочни обврски за финансиски лизинг	340	-
Примени аванси	69	66
Обврски за даноци	739	381
Обврски даноци и придонеси од плати	330	332
Обврски за плата	960	956
Други обврски	138	80
ПВР	626	1.157
	<u>3.202</u>	<u>2.972</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

22. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

22.1 Управување со ризикот на капиталот

Друштвото управува со капиталот за да се обезбеди дека ќе продолжи да работи и во иднина според принципот на континуитет преку настојување да постигне оптимален баланс помеѓу долговите и вкупната главнина.

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од акционерски капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Показател на задолженост

Раководството ја следи структурата на изворите на финансирање на Друштвото на годишна основа. Како дел од ова следење, Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Долгорочни и краткорочни кредити и финансиски лизинг	1.539	-
Пари и парични еквиваленти (Белешка 17)	(12.103)	(14.839)
Нето долг	-	-
Вкупна главнина	143.306	137.692
	0,00%	0,00%

22.2 Значајни сметководствени политики поврзани со финансиските инструменти

Деталите поврзани со значајните сметководствени политики и методи, како и критериумите и основите за признавање на приходите и трошоците за сите класи на финансиските средства и финансиски обврски се обелоденети во Белешка 3 кон овие финансиски извештаи.

22.3 Категории на финансиски инструменти

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансиски средства		
Пари и парични еквиваленти	12.103	14.839
Побарувања од купувачи	66.666	39.949
Финансиски средства расположливи за продажба	29	34
	78.798	54.822
Финансиски обврски		
Обврски спрема добавувачи	38.735	28.461
Долгорочни и краткорочни кредити и финансиски лизинг	1.539	-
	40.274	28.461

22.4 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

22. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

22.5 Пазарен ризик

Во текот на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и каматните стапки.

Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста. Немаше промена во изложеноста на Друштвото на пазарните ризици или начинот на кој Друштвото управува или го мери ризикот.

22.6 Управување со девизниот ризик

Друштвото е изложено на девизен ризик првенствено од парите и паричните еквиваленти, како и од побарувањата од купувачи и обврските спрема добавувачите кои се деноминирани во странски валути. Друштвото не употребува посебни финансиски инструменти за намалувањето на овој ризик бидејќи таквите инструменти не се вообичаени во употреба во Република Северна Македонија.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следува:

	СРЕДСТВА		Во илјади денари ОБВРСКИ	
	31 декември 2021	31 декември 2020	31 декември 2021	31 декември 2020
УСД и ЕУР	-	224	15.847	7.064
	-	224	15.847	7.064

Анализа на сензитивноста на странски валути

Друштвото е единствено изложена на УСД и ЕУР. Следнава табела детално ја прикажува осетливоста на 10% зголемување и намалување на денарот во споредба со УСД и ЕУР. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Негативниот износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој се јавува во случај доколку денарот ја намали својата вредност во однос на странските валути за 10%. За зголемување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 10%, ефектот врз добивката или останатиот капитал би бил еднаков, а износите прикажани подолу би биле позитивни.

	Во илјади денари 31 декември	
	2021	2020
Ефект на добивка и загуба за годината	(1.585)	(684)
	(1.585)	(684)

22.7 Управување со каматниот ризик

Изложеноста на Друштвото на пазарен ризик од промени на каматните стапки се однесува единствено на одобрените краткорочни кредити со променлива каматна стапка. Овој ризик зависи од финансиските пазари и Друштвото нема некои практични средства за намалување на истиот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

22. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

22.7 Управување со каматниот ризик (продолжение)

Сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски на крајот на годината е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Пари и парични еквиваленти	12.103	14.839
- Побарувања од купувачи	66.666	39.949
- Финансиски средства расположливи за продажба	29	34
	78.798	54.822
<i>Фиксна каматна:</i>		
- Краткорочни заеми	-	-
	-	-
	78.798	54.822
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски спрема добавувачи	38.735	28.461
	38.735	28.461
<i>Променлива каматна стапка:</i>		
- Долгорочни и краткорочни кредити и финансиски лизинг	1.539	-
	1.539	-
	40.274	28.461

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на крајот на периодот на известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При изготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки за 2 процентни поени, а сите други варијабилни непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2021 би била пониска за 31 илјада денари (2020: 0 денари). Сензитивноста на Друштвото на ризикот од промена на каматните стапки е зголемена во 2021 година поради зголемувањето на кредитите со променлива каматна стапка.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

22. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

22.8 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало во финансиски загуби за Друштвото. Друштвото, главно соработува со успешни и кредитоспособни компании.

Друштвото користи јавно достапни финансиски информации и истите со сопствени методи ги обработува заради оценка на кредитната способност на значајните купувачи. Изложеноста на Друштвото спрема одредени купувачи, како и кредитниот рејтинг на купувачите постојано се под мониторинг со цел да се намали ризикот од ненаплатливост на најниско ниво.

Сметководствената вредност на финансиските средства презентирани во овие финансиски извештаи ја претставува максималната изложеност на друштвото на кредитен ризик. Финансиските средства не се обезбедени со било каков колатерал.

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2021 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	66.237	-	66.237
Доспеани, но неисправени побарувања	429	-	429
Доспеани и исправени побарувања	5.674	(5.674)	-
	<u>72.340</u>	<u>(5.674)</u>	<u>66.666</u>

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2020 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	39.394	-	39.394
Доспеани, но неисправени побарувања	554	-	554
Доспеани и исправени побарувања	5.674	(5.674)	-
	<u>45.622</u>	<u>(5.674)</u>	<u>39.948</u>

Доспеани но неисправени побарувања

Старосната структура на доспеаните, но неисправените побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
до 30 дена	427	95
од 31-90 дена	2	200
Од 91-180	-	185
Од 180-365	-	73
Над 365	-	1
	<u>429</u>	<u>554</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

22. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

22.9 Управување со ликвидносниот ризик

Друштвото на дневна основа ја следи ликвидноста. Плановите за капитални инвестиции, дополнителните средства од сопствениците или од надворешни позајмувачи, се следат од страната на раководството на Друштвото. За сите потребни долгорочни и краткорочни извори на средства, се вршат соодветни анализи и планирања. Раководството верува дека ликвидноста на Друштвото, е солидна, односно не ги зголемува останатите ризици од работењето.

22.10 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираниите пазарни цени;
- објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

а) Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност во споредба со објективната вредност за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 е како што следува:

	31 декември 2021		Во илјади денари 31 декември 2020	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
- Пари и парични еквиваленти	12.103	12.103	14.839	14.839
- Побарувања од купувачи	66.666	66.666	39.949	39.949
- Финансиски средства расположливи за продажба	29	29	34	34
	<u>78.798</u>	<u>78.798</u>	<u>54.822</u>	<u>54.822</u>
Финансиски обврски				
- Обврски спрема добавувачи	38.735	38.735	28.461	28.461
- Долгорочни и краткорочни кредити и финансиски лизинг	1.539	1.539	-	-
	<u>40.274</u>	<u>40.274</u>	<u>28.461</u>	<u>28.461</u>

б) Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Врз основа на извршеното вреднување утврдено е дека не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021
23. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Северна Македонија тековно во сила се неколку даночни закони, кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на сличната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, кои се однесуваат на правното толкување на регулативата, помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати, кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

24. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

На 31 декември 2021 година, друштвото е тужена страна во судски спор со Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија, за износ од 23.257.676 денари, кој што се однесува за надомест на штета.

Раководството на Друштвото верува дека исходот од овој спор ќе биде во корист на друштвото и соодветно на тоа не евидентираше резервации за потенцијални обврски на 31 декември 2021 година.

25. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По 31 декември 2021 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

26. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	Во денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2021	2020
Заработувачка која им припаѓа на имателите на акции (во денари)	7.114.239	2.687.306
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	20.485	20.485
	347,29	131,19

27. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември 2021 и 2020 година се следните:

	Во денари	
	31 декември	31 декември
	2021	2020
УСД	54,3736	50,2353
ЕУР	61,6270	61,6940

ДОДАТОК 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021

ЕМБС: 04060326

Целосно име: Центар за ортотика и протетика СЛАВЕЈ АД Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки Белешки и други прилози
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	36.271.576,00			37.015.641,00
2	-- I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	385.528,00			560.432,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	385.528,00			560.432,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	35.857.248,00			36.421.609,00
10	-- Недвижности (011+012)	30.836.953,00			32.582.165,00

11	-- Земјиште	6.397.248,00			6.397.248,00
12	-- Градежни објекти	24.439.705,00			26.184.917,00
13	-- Постројки и опрема	1.351.228,00			1.076.320,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	3.266.735,00			2.300.745,00
19	-- Останати материјални средства	402.332,00			462.379,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	28.800,00			33.600,00
26	-- Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	28.800,00			33.600,00
28	-- Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	28.800,00			33.600,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	149.715.101,00			131.844.804,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	68.519.985,00			75.358.488,00
38	-- Залихи на суровини и материјали	27.604.595,00			27.467.448,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	877.391,00			937.030,00
40	-- Залихи на недовршени производи и полупроизводи	688.389,00			1.860.476,00
41	-- Залихи на готови производи	2.717.075,00			2.916.449,00
42	-- Залихи на трговски стоки	36.632.535,00			42.177.085,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	69.092.443,00			41.647.164,00
47	-- Побарувања од купувачи	66.665.661,00			39.948.425,00

48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	2.362.986,00			1.684.879,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	63.796,00			13.860,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	12.102.673,00			14.839.152,00
60	-- Парични средства	12.102.673,00			14.839.152,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	454.566,00			264.304,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	186.441.243,00			169.124.749,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	143.306.658,00			137.692.419,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	63.845.326,00			63.845.326,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	35.012.358,00			35.012.358,00
72	-- Законски резерви	23.560.084,00			23.560.084,00
74	-- Останати резерви	11.452.274,00			11.452.274,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	37.334.735,00			36.147.429,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	7.114.239,00			2.687.306,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	42.509.124,00			30.275.241,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	1.538.407,00			
90	-- Обврски по заеми и кредити	1.538.407,00			
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	40.970.717,00			30.275.241,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	38.734.862,00			28.461.176,00

98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	69.442,00			65.650,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	329.713,00			331.865,00
100	-- Обврски кон вработените	960.395,00			956.135,00
101	-- Тековни даночни обврски	738.579,00			380.390,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	137.726,00			80.025,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	625.461,00			1.157.089,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	186.441.243,00			169.124.749,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	187.388.493,00			178.543.016,00
202	-- Приходи од продажба	185.577.606,00			177.725.924,00
203	-- Останати приходи	1.810.887,00			817.092,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	4.776.925,00			5.059.515,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	3.406.495,00			4.776.925,00

207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	178.003.803,00			175.286.432,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	51.234.869,00			44.209.868,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	69.969.638,00			75.604.298,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	10.981.541,00			9.376.954,00
212	-- Останати трошоци од работењето	8.082.192,00			7.184.938,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	33.993.750,00			35.232.511,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	20.259.409,00			21.423.229,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.667.524,00			1.754.862,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	8.527.095,00			9.013.782,00
217	-- Останати трошоци за вработените	3.539.722,00			3.040.638,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	3.597.133,00			3.369.571,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	134.028,00			255.116,00
222	-- Останати расходи од работењето	10.652,00			53.176,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	69.718,00			873,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	68.209,00			873,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	1.509,00			

234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)		55.561,00		14.459,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва		43.663,00		530,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва		7.098,00		13.929,00
242	-- Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања		4.800,00		
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)- (204-205+207+234+245)		8.028.417,00		2.960.408,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)		8.028.417,00		2.960.408,00
252	-- Данок на добивка		914.178,00		273.102,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)		7.114.239,00		2.687.306,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)		52,00		57,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)		12,00		12,00
264	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА		348,00		131,00
269	-- Добивка за годината		7.114.239,00		2.687.306,00
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)		7.114.239,00		2.687.306,00
289	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво		7.114.239,00		2.687.306,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
605	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	385.528,00			560.432,00
609	-- Земјишта	6.397.248,00			6.397.248,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	24.439.705,00			26.184.917,00
615	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	173.562,00			78.289,00
628	-- Останати побарувања од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 034+ АОП 046+ АОП 047+АОП 051+ АОП 062 од БС)	128.018,00			128.018,00
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 од БС)	67.184.023,00			40.226.589,00
632	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички лица, трговци поединци, занаетчи, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации регистрирани во земјата (< или =АОП 065 од БС)	63.845.326,00			63.845.326,00

634	-- Обврски по заеми и кредити земени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или = АОП 086+АОП 087+АОП 088+АОП 089+АОП 090+АОП 096+АОП 104+АОП 107 ОД БС)	1.538.407,00			
637	-- Останати обврски кон нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или = АОП 092+АОП 093+АОП 096+ АОП 106+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	137.726,00			80.025,00
638	-- Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФГИОСМ, ФЗОРСМ, АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или = АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 099+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	1.693.753,00			1.869.344,00
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или = АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	40.498.057,00			30.396.170,00
640	-- Приходи од продажба на стоки и услуги (АОП 641+ АОП 642) (< или = АОП 202 од БУ)	185.205.606,00			177.365.924,00
641	-- Приходи од продажба на стоки (< или = АОП 202 од БУ)	185.205.606,00			177.365.924,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	372.000,00			360.000,00
650	-- Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	439.204,00			
658	-- Приходи од субвенции (< или = АОП 203 од БУ)	762.026,00			767.922,00

661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	99.324,00			50.043,00
667	-- Расходи на продадени производи и услуги	109.460.156,00			99.979.183,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	47.823.743,00			41.750.295,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	379.011,00			259.545,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	262.507,00			189.538,00
672	-- Трошоци за амбалажа (< или = АОП 208 од БУ)	292.665,00			246.684,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	195.877,00			38.590,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	71.876,00			228.743,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	201.175,00			165.765,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	1.125.646,00			842.540,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	684.502,00			644.690,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	28.958,00			11.372,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и аутомуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	274.940,00			214.201,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	147.920,00			35.221,00

682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	770.203,00			764.338,00
684	-- Надворешни услуги за изработка на производи (вон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	1.919.301,00			1.694.921,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	3.122.023,00			2.950.272,00
691	-- Вкалкулирани надомести за време на боледување	119.789,00			418.677,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)				103.292,00
694	-- Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	63.648,00			136.953,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	1.773.361,00			852.196,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	190.005,00			485.513,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	641.150,00			370.165,00
700	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)				366.685,00
708	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	463.788,00			159.132,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	657.931,00			622.196,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	527.685,00			548.580,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	553.109,00			525.156,00

712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	209.435,00			173.231,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	546.559,00			304.277,00
716	-- Надоместоци на име авторски хонорари (< или = АОП 217 од БУ)	486.559,00			3.040.638,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	1.015.624,00			756.806,00
720	-- Вредносно усогласување на долгорочни финансиски пласмани и други хартии од вредност расположиви за продажба (= АОП 242 од БУ)	4.800,00			
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	52,00			57,00
724	-- Број на подружници во кои се врши дејност, без седиштето на субјектот	11,00			11,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2273	- 32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти	187.458.211,00			

Потпишано од:

Mirjana Georgievska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ДОДАТОК 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021

Извештај за работењето на Славеј АД Скопје за 2021 год.

1. Општи податоци за друштвото

Центарот за ортотика и протетика Славеј А.Д. Скопје е основан во 1949 год. со цел да произведува и дистрибуира ортопедски помагала и опрема за инвалиди заради оспособување за живот на инвалидите од 2-ра светска војна.

Друштвото е заведено во трговскиот регистар при Централниот регистар на р. Македонија со регистарска влошка бр. 4-02001186-000-01 при Основниот суд Скопје со ЕМБС 04060326.

Седиштето на друштвото е на улица Васил Ѓоргов бр.45 Скопје, Општина Центар.

Приоритетна шифра на дејноста е 32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти. Друштвото е регистрирано за вршење на дејности од внатрешниот промет.

Споредни дејности се:

- 46.46 Трговија на големо со фармацевтски производи
- 47.74 Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала во специјализирани продавници.

Славеј А.Д. Скопје е водечки капацитет во Македонија, во изработката на повеќе од 9 основни групи на ортопедски помагала и опрема за инвалиди. Во годината кога фирмата ја мина 70-та година од основањето, со задоволство констатираме дека угледот на истата се движи по нагорна линија и покрај сите тешкотии и проблеми со кои подолго време се соочувавме во Р. Македонија на макроекономски план.

Изработката на производите се врши исклучиво во просториите на компанијата, додека земањето на мерките, пробите и прометот покрај во седиштето на компанијата во најголем дел се извршуваше во подружниците низ Македонија.

Во рамки на Славеј АД регистрирани се следните подружници :

1. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје – Капиштец
2. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Центар
3. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Тетово
4. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Гостивар
5. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Охрид
6. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Битола
7. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Прилеп
8. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Струмица
9. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Куманово
10. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Штип
11. Центар за ортотика и протетика Славеј ад Скопје - Подружница Кочани

Во компанијата во моментот се вработени 55 лица.

Компанијата е комплетно осмислена и комплетирана за квалитетно извршување на дејноста со можност за зголемување на сегашниот обем на производство и продажба.

Компанијата е 100 процентно во сопственост на акционери воглавно потекнати од вработените во Славеј.

Управувањето е двостепено со избран Надзорен одбор (три членови) и тоа:

1. Биљана Дукоска, Дипл. Правник
2. Драган Велевски, Ортопедски техничар
3. Злате Цветановски Ортопедски техничар

Управниот одбор (пет членови) на компанијата го сочинуваат следните лица:

1. Горан Чалоски, машински инженер, Претседател на УО,
2. Борче Стојков, машински инженер, Член на УО вработен во компанијата,
3. Верче Додовска, дипломиран физиотерапевт, Член на УО вработен во компанијата,
4. Ѓорѓи Станишевски ЦПО, Член на УО вработен во компанијата и
5. Мирјана Георгиевска економски техничар, Член на УО вработен во компанијата

Членовите на УО и Надзорниот одбор со оглед на тоа што се вработени во Друштвото немаат примања по основ активности во УО или Надзорен одбор, освен редовните месечни примања по основ на плата.

Друштвото се нема стекнато со сопствени акции, а финансирањето на друштвото е комплетно од сопствени извори на средства.

2.Услови и фактори кои влијаеа на работењето на Друштвото во 2021 год.

Најголемо влијание на работењето на Друштвото во текот на 2021 имаа сеуште активната пандемија на COVID 19 и имплементирањето на промените на Правилникот за ортопедски и други помагала.

Што се однесува до влијанието на пандемијата предизвикана од COVID 19 вирусот се разбира дека тоа се одрази негативно на работењето на друштвото. Лекарските амбуланти работеа со ограничен број на пациенти со намален капацитет. Исто така не може да се занемари и присуството на страв од зараза кај потенцијалните корисници на помагала.

Во изминатата 2021 година корисниците станаа свесни за софистицираните компоненти за протези кои ФЗОМ ги стави на листата на помагала на товар на ФЗОМ и ова доста помогна во работењето во 2021 год при услови на пандемија.

Состојбата на домашниот пазар после одлуката на ФЗОМ да се склучат договори со аптеки како добавувачи на помагала за осигурениците на ФЗОМ сеуште е проблематична од аспект на нелојална конкуренција.

Карактеристика на конкурентните компании кои произведуваат помагала е дека тоа се компании мали по капацитети за производство.

Се соочивме со се поголема конкуренција во сегментот на сериски производи а тоа го очекуваме и во сегментот на индивидуалното производство.

Сметаме дека конкуренција е потребна но само ако е лојална. Конкуренцијата може да поттикне и наш понатамошен развој и претставува предизвик да ги подобриме нашиот производ и нашата услуга од сите аспекти, во смисла на квалитет, брзина на испорака, цена и коректен однос кон клиентите.

3.Физички обем на производство

Во табела 3.1 прикажан е бројот на продадени помагала по групи во Компанијата споредбено од 2019 до 2021 година.

Таб. 3.1

Протези	2019	2020	2021
1101-11 Надколена протеза	122	100	88
1112 Надкол.скел.прот.со карбон.леж.		15	26
1113 Надкол.прот.со микропроц.		9	11
1201-07 Подколена протеза	110	87	117
1601-08 Протеза за рака	14	8	6
1606 Подлакотна мио протеза	1		0
1611 Надлакотна мио протеза	2	1	0
2101-04 Мех. надколена ортоза	45	47	30
2105 Пласт. надколена ортоза	110	80	81
Коленски ортози	2019	2020	2021
2201 Кол. орт. Фишбајн	344	302	358
2202 Кол. Ортоза за патела	616	494	553
2203 Колен. Редерсман	27	18	17
2204 Тугор ортоза	76	50	55
Потколени ортози	2019	2020	2021
2302 Перенеус	192	104	131
2303 Подк. перенеус мех.	34	41	19
2304 Потк. чизма без зглоб	137	147	150
2306 Стегач за потколеница	24	29	41
2307 Стегач за скочен зглоб	440	326	399
Ортози за горни екстремитети	2019	2020	2021
2401 Надлакотен редерсман	60	61	66
2402 Хумерус ортоза	34	38	29
2403 Подлакотна пласт. ортоза	435	273	390
2404 Радиалис апарат	12	2	10
2405 Стегач за рамо и лакт	254	236	268
2406 Ортоза за зглоб на шака	231	181	225
2407 Стегач за зглоб на шака	394	315	391
2408 Ортоза за палец	150	121	161
2409 Ортоза за прст	288	207	247
2410 Имобилизатор за рамо	898	710	827
Ортози за рбетен столб	2019	2020	2021
2501 шансова едноделна	1601	1143	1497
2502 шансова дводелна	131	125	157
2504 Корсет ЦБВ Славеј	48	13	30
2505 Корсет шено Славеј	488	366	476

2506 ТЛСО готов произв.			181
2506 ТЛСО Славеј			171
2508 Корсет платно- метал	1587	1055	1001
2509 Еласт. корсет кифоза	709	473	474
2510 Лумб. платнен со шини	3126	1994	2372
2511 Тораколумб. платнен	959	573	754
Корективни ортози	2019	2020	2021
2601 Хилгерајнер ортоза	55	53	31
2602 Денис браун ортоза	91	73	100
2603 Павликови ремени	57	38	51
2604 Вехер гајички	88	66	83
2605 Аталанта ортоза	17	14	8
2606 Твистерова ортоза	104	77	87
2607 Наткол. нојни ортози	133	89	85
2608 Чизма со скочен зглоб	222	166	139
2609 Натк. лонгета корективна	105	65	84
2610 Потк. лонгета корективна	332	296	382
2611 Халукс Валгус ортоза	616	402	368
2612 Пектус ортоза	32	18	25
Инвалидски колички	2019	2020	2021
3101 Унив. собна количка со регулација на наслон	100	54	58
3102 Собна инв. Количка	578	487	514
3104 Тоалетна количка	178	185	226
3106 Количка за ЦП	45	32	58
3107 Електромоторна количка	20	15	10
3108 Скутер			14
3109 Лесна инвалидска количка			21
3110 Активна инв. количка			17
Антидекубит програм	2019	2020	2021
3215 Антидекуб.перниче мемори	501	434	349
3216 Воздух-гел перниче	30	69	95
3218ц Душек возд.	138	192	284
3218 Перница мемори пена	40	35	45
Ортопедски чевли	2019	2020	2021
4101-10 Чевли (до 4115)	5458	3841	4038
Ортопедски влошки	2019	2020	2021
5101-5106 Влошки кожни шпалт	3285	2073	2661
5107 Влошки силиконски	740	499	531
5109 Дино влошки	119	61	77

Скенирање	72	51	49
5111 Спортски влошки	165	110	289
Чорапи медицински	2019	2020	2021
6101 Потколени еласт. чорапи	431	270	344
6102 Натколени еласт чорапи	330	265	358
6103 Поткол. антиемб. чорапи	173	128	
6104 Релакс доколени	25		
Бастуми , штаки, одалки	2019	2020	2021
7101 Трон. Бастум	182	134	179
7102 Четв. Бастум	170	125	141
7103 Бастум	330	233	253
7202 штаки потпазувни	3730	2190	2343
7203 штаки подлакотни	2009	1332	1754
7301 Дубак со масичка	14	9	10
7302 Одалка без трк.	1134	832	945
7303 Одалка со 2 тркала	37	40	61
7306 Ролатор	22	29	52
7310 Надградба тоалет,тоал. столче	147	144	189
7920 Болнички кревет со 4 мотори			8
Појаси медицински	2019	2020	2021
7401 Појас за спуштен стомак	1465	1172	1157
7402 Појас за трудници	87	69	85
7403 Појас за пупчана кила	69	77	84
7404 Појас за еднострана кила	489	363	488
7405 Појас за двострана кила	150	133	177
7501 Вешт. Дојка	290	250	309
7502 Градник за вешт. дојка	183	224	270
Инконтиненција	2019	2020	2021
8213/14 Пелени	2 201 163	1 566 226	823721

Од бројките во табелата може да заклучиме дека физичкиот обем на продадени производи е во пораст кај речиси сите продукти освен кај пелени, механичка натколена ортоза антидекубитално перниче за инв. количка.

4. Финансиски резултати на компанијата

4.1 Приходи

Анализирајќи ги финансиските резултати од работењето на друштвото во 2021 год. може да констатираме дека успешно поминавме уште една година тешка за стопанисување, со многу проблеми и специфични услови за работење. Финансиските резултати се прикажани во табелите 4.1.1 , 4.1.2 , и 4.1.3 дадени подолу.

Таб.4.1.1	Pri hodi od promet i uslugi	2020 год	2021god
1	Pri hodi od prodaba na proizvodi	177.365.924,00	185.205.606,00
2	Pri hodi od zakupna	360.000,00	372.000,00
3	Pri hodi od prodaba na vozila		439.204,00
4	Vkupno (1+2+3)	177.725.924,00	186.016.810,00
	Vonredni pri hodi		
5	Pri hodi od kamati	873,00	68.209,00
6	Pri hodi od vredn.usogl.	10.899,00	29.381,00
7	Vonredni pri h.od rabat,nadom.[teta	38.171,00	1.633,00
8	Pri hodi od vi [oci	100,00	101,00
9	Pri hodi od subv.pri donesi od plata	767.922,00	762.026,00
10	Pri hodi od fin.poddr[ka		580.051,00
	Ostvaren vkupen pri hod (4+5+6+7+8+9+10)	178.543.889,00	187.458.211,00

Таб. 4.1.2 Raspredelba na ostvareni ot pri hod
Materijalni i nematerijalni trošoci 2020 год. 2021god.

1	Tro[oci za surovni i drugi materijali	44.209.868,00	51.234.869,00
2	Uslugi so karakterna materijalni tro[oci	9.376.954,00	10.981.541,00
3	Ostanati tro[oci od raboteweto	7.184.938,00	8.082.192,00
4	Bruto plati	32.191.873,00	30.454.028,00
5	Ostanati tro[oci za vraboteni te	3.040.638,00	3.539.722,00
6	Amortizacija	3.369.571,00	3.597.133,00
7	Obezvrednuvawe na tekovni sredstva	255.116,00	134.028,00
8	Ostanati rashodi od raboteweto	53.176,00	15.452,00
9	Rashodi po osnov na kamati	530,00	43.663,00
10	Rashodi po osnov na kursni razliki	13.929,00	7.098,00

11	Трошоци на работењето (1+.....+10)	99.696.593,00	108.089.726,00
12	Набавна вредност на трговска стока	75.604.298,00	69.969.638,00
13	Вкупно материјални трошоци (11+12)	175.300.891,00	178.059.364,00
14	Зголемув. на расх. за вред.на нед. п-во	282.590,00	1.370.430,00
15	Вкупни трошоци (13+14)	175.583.481,00	179.429.794,00

Таб.4.1.3 **Распоред на остварениот приход**   2020 год.   2021год.

1	Остварен вкупен приход	178.543.889,00	187.458.211,00
2	Остварен вкупен расход	175.583.481,00	179.429.794,00
	Добивка пред оданочување	2.960.408,00	8.028.417,00
3	Данок од добивка	273.102,00	914.178,00
	Нето добивка :	2.687.306,00	7.114.239,00

Претседател на УО
Горан Чалоски

